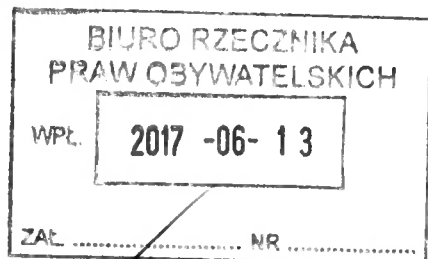




Warszawa, 12.06. 2017 r.

Podsekretarz Stanu

DL-I-053-6/17/M



Pan

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika

Praw Obywatelskich

*Stanisław Trociuk*

W odpowiedzi na pisma z dnia 6 lutego i z 15 maja 2017 r., znak IV.7214.62.2014.DZ, dotyczące postępowań sądowych toczących się z wniosku osób dotkniętych przemocą, których przedmiotem jest nakazanie opuszczenia lokalu na podstawie art. 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) – zwanej dalej „u.p.p.r.”, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 11a ust. 1 u.p.p.r., jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta przemocą może żądać, aby sąd zobowiązał go do opuszczenia mieszkania. W myśl ust. 2 powołanej regulacji, sąd rozpoznaje sprawę w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.) o postępowaniu nieprocesowym. Postanowienie zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie jednego miesiąca od dnia wpływu wniosku. Staje się ono wykonalne z chwilą ogłoszenia i może być zmienione lub uchylone w razie zmiany okoliczności.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, z uwagi na charakter tego rodzaju spraw, celowe byłoby zaliczenie ich do kategorii spraw pilnych, o których mowa w § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2316 oraz z 2016 r. poz. 517)

- zwanego dalej „Regulaminem”, oraz powierzenie ich rozpoznawania wydziałom rodzinnym i nieletnich.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej zamieszczenia w § 2 ust. 5 Regulaminu spraw toczących się na podstawie wniosku złożonego w oparciu o art. 11a u.p.p.r., należy wskazać, że Zespół do monitowania Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, powołany zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 listopada 2016 r. (Dz.U.MS. 2016.209), zaaprobował rozszerzenie katalogu spraw uważanych za pilne o sprawy toczące się na podstawie art. 11a u.p.p.r.

Definicja sprawy pilnej zawarta w § 2 Regulaminu ma znaczenie w kontekście jego dwóch przepisów, tj. § 41a, zgodnie z którym wyznaczanie sesji sądowych w okresie od dnia 1 lipca do dnia 31 sierpnia może być czasowo ograniczone do rozpoznawania spraw pilnych oraz § 56, który stanowi, że sprawy powinny być rozpoznawane według kolejności ich wpływu, chyba że przepisy szczególne określają termin do ich rozpoznania lub zachodzi inna uzasadniona przyczyna zmiany tej kolejności wynikająca z organizacji pracy sądu (ust. 1), a poza kolejnością określoną w ust. 1, na terminy rozpraw lub posiedzeń należy kierować sprawy pilne (ust. 2).

Wprowadzenie w życie powyższej zmiany w przepisach Regulaminu powinno więc przyczynić się do przyspieszenia rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 11a u.p.p.r.

Ustosunkowując się do zamieszczonej w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich propozycji powierzenia rozpoznawania spraw toczących się na podstawie art. 11a u.p.p.r. wydziałom rodzinnym i nieletnich, wskazać należy, że w Ministerstwie Sprawiedliwości już wcześniej dostrzeżono celowość wprowadzenia takiego rozwiązania i obecnie prowadzone są analizy dotyczące tego zagadnienia.

Zgodnie z art. 11a ust. 2 u.p.p.r., sąd rozpoznaje sprawę w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym (zdanie pierwsze), tj. w szczególności na podstawie przepisów art. 506 i nast. Kodeksu postępowania cywilnego. W takim trybie rozpoznawane są w szczególności sprawy o ograniczenie władzy rodzicielskiej, czy o rozstrzygnięcie o istotnych sprawach rodziny w przypadku

braku porozumienia małżonków. Postanowienie sądu w sprawie zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie miesiąca od dnia wpływu wniosku. Postanowienie staje się wykonalne z chwilą ogłoszenia, co ma zapewnić stosunkowo szybkie odizolowanie sprawcy przemocy w rodzinie od osoby, którą ta przemoc dotyka, w przypadku, gdy sprawca i ofiara zamieszkują wspólnie.

Należy mieć także na względzie, że zagadnienia podlegające analizie w toku omawianych postępowań są bliższe problematyce z zakresu prawa rodzinnego niż cywilnego. Sąd nie bada bowiem w tym przypadku tytułu prawnego uczestnika do zajmowanego lokalu, ale jego relacje z domownikami, celem ustalenia, czy zostały spełnione przesłanki z art. 11a u.p.p.r.

2 *Wojciech Szwed*

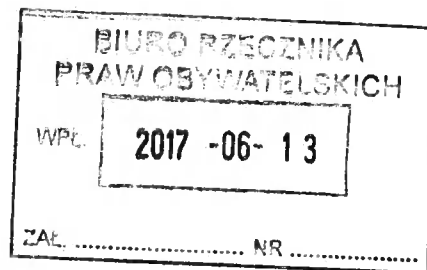
PODSEKRETARZ STANU  
w Ministerstwie Sprawiedliwości

*Marcin Warchol*

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI  
DEPARTAMENT LEGISLACYJNY  
00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11  
centrala tel. 22 52 12 888

DL-I-053-6/17/M

170518-00120



Pan  
Stanisław Trociuk  
Zastępca Rzecznika  
Praw Obywatelskich  
Al. Solidarności 77  
00-090 Warszawa